

Na primární škole (klíčové období 1) byly rozdíly ve čtení mezi žáky z kategorie EAL a těmi ostatními zhruba 4 % (Schneider et al. 2015 podle Strand et al., 2015). V klíčovém období 4 (konec sekundární školy) získalo 58,3 % žáků z kategorie EAL u zkoušek GCSE 5 nebo více známek v rozmezí A* až C (včetně angličtiny a matematiky), zatímco u ostatních žáků to bylo 60,9 %, což je rozdíl pouhých 2,6 procentního bodu (data za rok 2013, DfE, 2014).

Třebaže v porovnání s nerovnostmi založenými na socioekonomickém zázemí se jazykově podmíněné rozdíly mohou zdát malé, je třeba poznamenat, že tyto dva typy znevýhodnění se do určité míry překrývají, a proto by neměly být interpretovány jako vzájemně zcela nezávislé.

Podobně jako u rozdílů ve výsledcích založených na socioekonomickém znevýhodnění jsou také u jazykově podmíněných rozdílů geografické odlišnosti. Východní Anglie má obzvláště velké rozdíly mezi žáky s angličtinou jako prvním jazykem a angličtinou jako dalším jazykem, ale zároveň také relativně vysoký podíl nových imigrantů (zejména těch, kteří nemají angličtinu jako první jazyk).

2.3.4 Závěry

Nerovnosti ve vzdělávání zůstávají nadále hlavním problémem anglického vzdělávacího systému. Tento stav trvá navzdory opakovaným pokusům anglické vlády (např. prostřednictvím Komise pro sociální mobilitu) o zmenšení rozdílů ve výsledcích založených na socioekonomickém zázemí. Je důležité říci, že struktura vzdělávacích nerovností je komplexní a jednotlivé typy znevýhodnění nefungují izolovaně, ale ve vzájemných souvislostech.

Kromě socioekonomického znevýhodnění je dalším aspektem spojeným s nerovnostmi v anglickém vzdělávacím systému pohlaví. To ovšem není vázáno na socioekonomický původ, a proto se jím tato kapitola podrobněji nezabývá. Je ovšem vhodné poznamenat, že dívky si ve většině vzdělávacích výstupů, které systém bere v úvahu, vedou lépe než chlapci, a to na všech úrovních. Největší rozdíly jsou v angličtině, menší v matematice, v přírodních vědách nejsou vždy významné. Tyto hrubé údaje je možné dokreslit rozdíly ve volbě předmětů, ale také tím, že na pracovním trhu si muži stále vedou lépe než ženy, a to i když vezmeme v úvahu úroveň dosaženého vzdělání.

V této souvislosti je nejdůležitější poznamenat, že indikátory používané ve vzdělávacím systému pro měření socioekonomického znevýhodnění i výsledků vzdělávání jsou poměrně robustní, a to jak z metodologického hlediska, tak z hlediska kvality dat. Další část se zaměří na výzkumy nerovností ve vzdělávání založené na podobně robustních datech doplňujících Národní databázi žáků.

2.4 Empirické důkazy o nerovnostech v anglickém vzdělávacím systému

Existuje široké spektrum výzkumem podložených důkazů o míře nerovností ve vzdělávání a faktorech, které k nim mohou přispívat. V části 2.3 byly prozkoumány nerovnosti ve vzdělávání za použití hlavního zdroje administrativních dat (Národní databáze žáků). Tato část podává stručný přehled dalších důkazů o nerovnostech, a to za použití nejen Národní databáze žáků, ale i dalších datových zdrojů, například:

- kohortních studií, například *Millennium Cohort Study*, která sleduje mladé lidi narozené kolem roku 2000 během jejich života, nebo *Youth Cohort Study*;
- dalších longitudinálních výzkumů, jako třeba *Avon Longitudinal Study of Parents and Children (ALSPAC)* nebo *Longitudinal Study of Young People in England*;
- průřezových dat získaných ze široké škály výzkumných projektů.

